

FRØYA KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Kommunestyret:

Møtested: Teams	Møtedato: 27.01.2022	Møtetid: 10:00 - 15:55	Av utvalgets medlemmer møtte 23 av 23
--------------------	-------------------------	---------------------------	--

Fra og med sak:	1/22
Til og med sak:	16/22

Faste representanter i Kommunestyret i perioden 2019-2023

<u>Høyre:</u> Kristin Furunes Strømskag Remy Strømskag Lars Måsøval <u>Senterpartiet:</u> Knut Arne Strømøy Lene Dahlø Skarsvåg John Asbjørn Jegtvik Arnstein Antonsen Hans Stølan <u>Venstre:</u> Arvid Agnar Hammernes Halgeir Arild Hammer	<u>Fremskrittspartiet:</u> Olaf Reppe Aleksander Sørøng <u>Pensjonistpartiet:</u> Svein Viggo Johansen <u>Rødt:</u> Dordi Hammer Steven Richard Crozier	<u>Arbeiderpartiet:</u> Berit Flåmo Geir Egil Meland Roger Tvervåg Magnhild Myrseth Billy Fredagsvik Nils Jørgen Karlsen Vida Zubaite Bekken <u>Sosialistisk Venstreparti:</u> Eskil Sandvik
--	---	---

Faste representanter med forfall:

<u>Høyre:</u> Remy Strømskag <u>Senterpartiet:</u> Hans Stølan <u>Venstre:</u> Halgeir Hammer	<u>Fremskrittspartiet:</u> <u>Pensjonistpartiet:</u> <u>Rødt:</u>	<u>Arbeiderpartiet:</u> <u>Sosialistisk Venstreparti:</u>
---	--	--

Vararepresentanter som møtte:

<u>Høyre:</u> Eirik Johansen Bjørgan <u>Senterpartiet:</u> Stian Pachov	<u>Fremskrittspartiet:</u> <u>Pensjonistpartiet:</u> <u>Rødt:</u>	<u>Arbeiderpartiet:</u> Bente Kristin Øyen <u>Sosialistisk Venstreparti:</u>
--	--	--

Venstre: Johan Pettersen		
------------------------------------	--	--

Merknader:

1. Innkalling med saksliste og tilleggsak ble enstemmig godkjent.
2. Jurist Statsforvalter Kjetil Ollestad – Habilitet
3. Rep. Vida Bekken ble enstemmig innvilget permisjon fra kl. 10.30 – 11.30. Rep. Bente Kristin Øyen tiltrer møtet under permisjonen.
4. Rep. Magnhild Myrseth ble enstemmig innvilget permisjon fra kl. 12.30 – 13.30. Rep. Bente Kristin Øyen tiltrer møtet under permisjonen.
5. Trønderenergi V/Stig Tore Laugen – Rydding vindkraftområdet
6. Veisjef Jo Bernt Brønstad – Kvernøystrømmen bru

Underskrift:

Kristin Furunes Strømskag
Ordfører

Olaf Reppe
Protokollunderskriver

Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

HOVEDUTSKRIFT

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 27.01.2022

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
1/22	22/125 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 16.12.21
2/22	22/126 REFERATSAKER
3/22	22/131 KOMMUNEDIREKTØRENS ORIENTERING
4/22	22/94 ORDFØRERS ORIENTERING
5/22	22/127 HOVEDUTVALGSLEDERNES ORIENTERING
6/22	22/128 ANDRE RÅD OG UTVALGS ORIENTERING
7/22	19/2535 SLUTTBEHANDLING - HAMMARBERGET GNR.10 BNR.279 PLANID: 5014201910
8/22	19/1986 SLUTTBEHANDLING DETALJREGULERINGSPLAN - RABBEN B6 PLANID: 5014201906
9/22	21/2266 DEBATTHEFTE 2022 - KS SPØR - PÅ SAMME LAG
10/22	21/2458 INNFØRING AV PLIKT TIL TILKNYTNING TIL KOMMUNALE VANN- OG AVLØPSLEDNINGER I FRØYA KOMMUNE
11/22	21/2539 ASFALTERING DYRØY 2021 MEDFINANSIERING FRØYA KOMMUNE
12/22	22/38 MAUSUND FELTSTASJON 2022 - EU PROSJEKT
13/22	22/55 ANMODNING AV BOSETTING AV FLYKTNINGER I 2022 - FRØYA KOMMUNE
14/22	22/70 KJØP AV LEILIGHET TIL BOLIGSOSIALT FORMÅL I 2022

15/22

22/44

**SUPLERINGSVALG AV VARAREPRESENTANT FOR SENTERPARTIET TIL
KOMMUNESTYRET**

16/22

22/161

VALG TIL OVERSKATTETAKSTNEMNDA FOR PERIODEN 2019 - 2023

1/22

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 16.12.21

Vedtak:

Protokoll fra møte 16.12.21 godkjennes som framlagt.

Enstemmig.

Innstilling:

Protokoll fra møte 16.12.21 godkjennes som framlagt.

2/22

REFERATSAKER

Vedtak:

Referatene tas til orientering.

Enstemmig.

Innstilling:

Referatene tas til orientering.

3/22

KOMMUNEDIREKTØRENS ORIENTERING

- Covid-19 status
- Krav om helsekonsekvensutredninger, enkeltvedtak og klage på vedtak
- Status i arbeidet ved YX/Statsforvalterens innsigelse
- Uttian, KMD sitt vedtak (se ref.sak)
- Uttian, plan for flytting og pris på flytting av steinmasser, kostnader
- Økonomi/Grieg 2021
- Gavekort /julegave
- Helsetunet, flytteprosess, åpningsfest
- Vindkraftanlegget, ansvarsforhold mv
- Beredskap uvær
- Evt andre orienteringer i møtet

Protokolltilførsel til Frøya kommunes avslag om HKU til Statsforvalteren fra Rødt.

I formannskapsmøte 20.1.22 ble det spurt «Hva gjør det for den nasjonale vindkraftutbyggingen om Frøya kommune krever at utbygger gjør en (HK)utredning her på Frøya?»

Kommuneoverlegen begrunner avslaget om helsekonsekvensutredning med følgende:

«Frøya kommune vurderer at en helsekonsekvensutredning etter igangsettelse av vindkraftverket ikke vil kunne forsvares jamfør forholdsmessighet og kost/nytte, så lenge nasjonal/ global kunnskap og retningslinjer for støy og akustikk, helse og forurensning knyttet til vindkraft er på dagens nivå»

Avslag på kartlegging og konsekvensutredning av folks helseplager etter oppsatt vindkraftverk på Frøya kan ikke begrunnes med at nasjonal global/kunnskap er på dagens nivå uti fra forholdsmessighet kost/nytte.

Hovedeier Stadtwerke München kan ikke sette opp Vestas V136 vindturbiner så nær bebyggelse i eget fylke Bayern som det de har fått gjøre på Frøya.

Her er Føre- var prinsippet fullstendig tilsidesatt når TE/SWM ikke har vist at turbinene de har satt opp så nær bebyggelse ikke gir folk helseplager.

Støy er viktig, men kun én av mange faktorer som påvirker helsa til de berørte ved vindkraftanlegg, og NVE har konsekvent unnlatt å se på den samlede (additive) virkningen.

Nyere støyforskning dokumenterer klarere sammenhengen mellom støyeksponering og økt risiko for hjertekarsykdom, ved at støyen enten gir forstyrret nattesøvn eller irritasjon (annoyance) som øker nivået av stresshormoner (kortisol, adrenalin) – og ofte begge deler.

Når temaet helseplager knyttet til vindturbiner er spilt inn til kommunen, så skal vurderinger gjøres uavhengig av hensyn til «politikk og økonomi».

Det er utbygger som skal dekke utgiftene til helsekonsekvensutredning, ikke Frøya kommune.

Sektorovergripende Lov om Folkehelsearbeid ble brutt da lovpålagte helsekonsekvensutredninger, utført av helsefaglig kompetent personale, ikke forelå før konsesjoner ble tildelt.

I etterkant av vindkraftutbygginga spiller det ingen rolle om utbygger eller drifter av Frøya vindkraftverk mener det ikke er nødvendig, er vanskelig pga. manglende kunnskap eller at det er for kostbart å utrede de helsemessige konsekvensene for innbyggerne på Frøya.

Det er heller ikke noe kommunestyrevedtak som kan overprøve kravet i Lov om Folkehelsearbeid og forskriften om oversikt over folkehelsen.

Jeg ber om at denne betenkningen blir protokollført og oversendt Statsforvalteren som vedlegg til avslaget om helsekonsekvensutredning rundt Frøya vindkraftverk.

<https://forskning.no/energi-sovn/vindkraftstoy-gir-kortere-drommesovn/1672736>

4/22

ØRDFØRERS ORIENTERING

Ønsker svar på følgende i førstkommende kommunestyremøte:

Jeg var protokollunderunderskriver ved kommunestyremøtet som ble avholdt i desember 2021. Jeg påpekte at orienteringen fra hovedutvalgsleder for HOAT manglet i møteprotokollen. Jeg fikk til svar at den i utgangspunktet var med, men etter ønske fra leder i hovedutvalget ble den fjernet fra protokollen. Er dette en riktig måte å gå fram på? I såfall kan det føre til at flere k-styrerepresentanter kan be om at deres uttalelser blir slettet.

Halgeir Hammer

Svar på grunnlagt spørsmål fra representanten Halgeir Hammer:

Det har den senere tid blitt rutine at punkter fra de ulike orienteringssakene i kommunestyret står i både innkalling og protokoll. Det er praktisert noe ulikt hvor omfattende dette er. I flere tilfeller har det heller ikke stått noen referatpunkter i protokollen. Når det gjelder protokollen fra kommunestyremøte i desember 2021, ble det fra hovedutvalgsleder gitt beskjed om at det ikke trengte å stå noe i protokollen til politisk sekretær, da det ikke var vesentlige punkter fra orienteringen. Det er viktig å understreke at ingenting er fjernet fra protokollen. Det har ikke blitt oversendt og protokollført punkter i utgangspunktet.

Kommunestyret vedtar enstemmig at saken settes på sakskart til behandling i møtet.

INTERPELLASJON TIL KOMMUNESTYRET 27. JANUAR 2022

FORURENSNINGSSAK

Natt til 12 november kollapset en vinge til en vindturbin på Frøya, noe som førte til akutt forurensning i et stort område inne i industrianlegget.

På grunn av vær og vind har forurensinga etter 2 måneder spredt seg mer og mer i terrenget.

Det har i tillegg vært flere oljelekkasjer i industriområdet, den siste bekreftede oljelekkasjen oppsto 24 - 25 desember 2021.

Hydraulikkolje er giftig og Bisfenol - A påvirker forplantningsevnen.

Vi kjenner ikke de fulle virkningene dette har på myr, kystlynghei, fiskevann, eventuelt drikkevann og folk på sikt. Dette rammer oss alle.

Det er Vestas som har ansvaret ved forurensning i området, og Vestas har dermed plikt til å rydde opp og avgrense skader.

Det har tatt urimelig lang tid å aksjonere mot forurensninga i området og verdifull tid har gått tapt. Den sene igangsettinga av opprydding begrunnes med sikkerhetshensyn og sikkerhetssone rundt den skadede turbinen. Forurensningen er spredt langt utover sikkerhetssonen, så denne forklaringen holder ikke.

Vestas kan ikke ha eneansvar for å godkjenne opprydding av forurensning de selv har forårsaket.

Derfor ønsker vi at kommunestyret vedtar at det settes ned en tverrpolitisk gruppe som gis mandat til å gjennomgå og dokumentere opprydding og eventuelt mangel på sådan i Frøya Vindkraftverk.

Vi håper at vi kan stå samlet i denne saken.

Dette er en forurensningssak - ikke en sak om vindkraft.

Svar på interpellasjon fra Rødt i kommunestyret 27.januar:

Det har senere tid vært flere hendelser med forurensning og forsøpling på Frøya. Hvordan Frøya kommune håndterer og følger opp forurensnings- og forsøplingssaker er både innbyggere og politikere opptatt av. Det er ønskelig at kommunen har en aktiv holdning til oppfølging av slike saker, for å begrense negative påvirkninger av natur og miljø raskt. Forslag til vedtak støttes derfor.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Kommunestyret er svært opptatt av at akutte hendelser med forsøpling og forurensning i Frøya kommune håndteres så raskt og bra som mulig av hensyn til natur og miljø.

Kommunestyret ber om at kommunedirektøren følger slike hendelser med både oppfølging av ansvarlig aktør, aktuelle sektormyndigheter og ved befaringer i aktuelle områder for å fysisk observere situasjonen. Det bes om at slike hendelser og hvordan kommunen har håndtert de, rapporteres umiddelbart til HOAT.

Enstemmig.

Orienteringer:

Geir Melands habilitet i forhold til ansettelsesforhold i Hemne sparebank.

Kvernøystraumen bru.

Regionrådet har hatt møte med Statnett. Ønsker forsering av utbyggingen av fjordkryssinga.

Beredskapen fv 714, både i samarbeidsutvalget Hitra/Frøya og regionrådet v/samferdselsutvalget. KD jobber videre med saken i samarbeid med de andre kommunene.

Ang kombibåter og gratis billetter.

**Henvendelse fra representanter fra aksjonsgruppa angående hendelser og forurensning i vindkraftanlegget.
Selvkjørende buss Sula.
Årsmøte MOT.
Dialogmøte AtB**

Kommunestyrets behandling i møte 27.01.22:

Kommunestyret vedtar enstemmig at saken settes på sakskart til behandling i møtet.

Følgende nytt forslag til vedtak ble fremmet av R:

Kommunestyret er svært opptatt av at akutte hendelser med forsøpling og forurensning i Frøya kommune håndteres så raskt og bra som mulig av hensyn til natur og miljø.

Kommunestyret ber om at kommunedirektøren følger slike hendelser med både oppfølging av ansvarlig aktør, aktuelle sektormyndigheter og ved befaringer i aktuelle områder for å fysisk observere situasjonen. Det bes om at slike hendelser og hvordan kommunen har håndtert de, rapporteres umiddelbart til HOAT.

5/22

HOVEDUTVALGSLEDERNES ORIENTERING

Leder i HOAT:

- Nutrimar disp ny pipe. Administrasjons vedtak
- Slutt behandling Hammarberget
- Høring Mowi. Har hatt møter med fiskeslagene. Posetift møte slike møter MÅ oppdretterne forholdene seg til
- Ekstra møte 21 januar. Sluttbehandling detalreguleringsplan Rabben B6
- Mye henvendelser angående dårlig vei til Dyrøya.

Leder i HOOK:

Hook har ikke avholdt møte i 2022.

6/22

ANDRE RÅD OG UTVALGS ORIENTERING

FUR:

Vi i FUR har bestemt oss for å flytte den faste møtedatoen til den første dagen i samme uke som KST møter. Kulturskolen har også spurt FUR om råd angående ett nytt skrivefag, FUR ga råd om dette under møtet. Vi har også fått to søknader som vi gir en innstilling til den 15.02.22.

7/22

**SLUTTBEHANDLING - HAMMARBERGET GNR.10 BNR.279
PLANID: 5014201910**

Vedtak:

1. I henhold til Plan- og bygningsloven §12-12, vedtar Frøya kommunestyre å egengodkjenne detaljreguleringsplanen for Hammarberget (PLANID: 5014201910), som vist på planbeskrivelse datert 26.11.2021, planbestemmelser datert 26.11.2021 og plankart datert 21.09.2021.

Kommunedirektøren skal etter at saken er egengodkjent forsikre seg om at planen blir digitalisert og gjøre evt. mindre rettinger.

Reguleringsplan vedtas med følgende endringer i reguleringsbestemmelsene datert 26.11.21 § 9.11 Strykkes.

- 2. Innsigelsen fra Fylkeskommunen som sektormyndighet ble trukket på møte 18.01.2022 i Fylkesutvalget.**

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte 27.01.22:

Følgende endring til forslag i vedtak ble fremmet av kommunedirektøren:

Nytt pkt 2.

Innsigelsen fra Fylkeskommunen som sektormyndighet ble trukket på møte 18.01.2022 i Fylkesutvalget.

Enstemmig.

Følgende endring til forslag i vedtak ble fremmet av Frp, H, Sp, V og Pp:

Tillegg til punkt 1.

Reguleringsplan vedtas med følgende endringer i reguleringsbestemmelsene datert 26.11.21 § 9.11 Strykkes.

HOATs forslag til pkt 2. falt enstemmig.

Innstilling:

1. I henhold til Plan- og bygningsloven §12-12, vedtar Frøya kommunestyre å egengodkjenne detaljreguleringsplanen for Hammarberget (PLANID: 5014201910), som vist på planbeskrivelse datert 26.11.2021, planbestemmelser datert 26.11.2021 og plankart datert 21.09.2021.

Kommunedirektøren skal etter at saken er egengodkjent forsikre seg om at planen blir digitalisert og gjøre evt. mindre rettinger.

2. Planen vedtas mot innsigelse fra sektormyndighet, og unntas dermed rettsvirkning inntil innsigelse er avgjort ved mekling mellom kommunen og aktuelle sektormyndighet, eller av aktuelt departement hvis mekling ikke fører fram, jf. plan- og bygningsloven § 5-6.

8/22

**SLUTTBEHANDLING DETALJREGULERINGSPLAN - RABBEN B6
PLANID: 5014201906**

Vedtak:

I henhold til Plan- og bygningsloven §12-12, vedtar Frøya kommune egengodkjenning av detaljreguleringsplanen for Rabben B6 (PLANID: 5014201906), som vist på planbeskrivelse datert 04.01.2022, planbestemmelser datert 04.01.2022 og plankart datert 17.09.2021.

Kommunedirektøren skal etter at saken er egengodkjent forsikre seg om at planen blir digitalisert og gjøre evt. mindre rettinger.

Vedtatt med 22 mot 1 stemme.

Kommunestyrets behandling i møte 27.01.22:

Votering:

Vedtatt med 22 mot 1 stemme *avgitt av Dordi Hammer.*

Innstilling:

I henhold til Plan- og bygningsloven §12-12, vedtar Frøya kommune egengodkjenning av detaljreguleringsplanen for Rabben B6 (PLANID: 5014201906), som vist på planbeskrivelse datert 04.01.2022, planbestemmelser datert 04.01.2022 og plankart datert 17.09.2021.

Kommunedirektøren skal etter at saken er egengodkjent forsikre seg om at planen blir digitalisert og gjøre evt. mindre rettinger.

9/22

DEBATTHEFTE 2022 - KS SPØR - PÅ SAMME LAG

Vedtak:

Frøya kommunes innspill til KS debathefte 2022, vedtas som vist under vurdering i saken.

Enstemmig.

Innstilling:

Frøya kommunes innspill til KS debathefte 2022, vedtas som vist under vurdering i saken.

10/22

INNFØRING AV PLIKT TIL TILKNYTNING TIL KOMMUNALE VANN- OG AVLØPSLEDNINGER I FRØYA KOMMUNE

Vedtak:

1. **1. Frøya kommunestyre ber kommunedirektøren utarbeide retningslinjer til pliktig tilknytning til kommunale vann- og avløpsledninger jf. Plan- og bygningsloven §§27-1**
2. **Ordningen innføres og iverksettes når vedtatte retningslinjer foreligger.**
3. **Frøya kommunestyre ber Kommunedirektøren om å legge frem følgende forslag til retningslinjer for Hovedutvalg for Allmenne og Tekniske tjenester så snart som mulig:**
 - a) **Retningslinjer for vurdering av plikt til vann- og avløpstilknytning.**
 - b) **Retningslinjer for tilskudds- og fritaksordninger for boligeiendommer ved pålegg om tilknytning til offentlige vann- og avløpsledninger.**
 - c) **Retningslinjene sendes til kommunestyret for endelig godkjenning.**

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte 27.01.22:

Rep. Arvid Hammernes ba om vurdering av sin habilitet da Hamarvik Vannverk kom opp som spørsmål under behandling av saken. Hammernes er styreleder i Hamarvik vannverk.
Rep. Arvid Hammernes ble enstemmig vurdert habil.

Følgende forslag til endring i vedtak ble fremmet av borgelig gruppe:

1. Frøya kommunestyre ber kommunedirektøren utarbeide retningslinjer til pliktig tilknytning til kommunale vann- og avløpsledninger jf. Plan- og bygningsloven §§27-1 og 2.

Enstemmig.

Forslag til nytt punkt 3 c:

Retningslinjene sendes til kommunestyret for endelig godkjenning.

Enstemmig.

Innstilling:

1. Frøya kommunestyre vedtar å innføre pliktig tilknytning til kommunale vann- og avløpsledninger i ht. Plan- og bygningsloven §§27-1 og 2.
2. Ordningen innføres og iverksettes når vedtatte retningslinjer foreligger.
3. Frøya kommunestyre ber Kommunedirektøren om å legge frem følgende forslag til retningslinjer for Hovedutvalg for Allmenne og Tekniske tjenester så snart som mulig:
 - a) Retningslinjer for vurdering av plikt til vann- og avløpstilknytning.
 - b) Retningslinjer for tilskudds- og fritaksordninger for boligeiendommer ved pålegg om tilknytning til offentlige vann- og avløpsledninger.

11/22

**ASFALTERING DYRØY 2021
MEDFINANSIERING FRØYA KOMMUNE**

Vedtak:

1. **Frøya kommune medfinansierer asfaltering av Dyrøyveien med 904.300 kr**
2. **Medfinansieringen finansieres over Disposisjonsfondet**

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte 27.01.22:

Rep. Nils Jørgen Karlsen erklærte seg inhabil som saksbehandler.

Innstilling:

1. Frøya kommune medfinansierer asfaltering av Dyrøyveien med 904.300 kr
2. Medfinansieringen finansieres over Disposisjonsfondet

12/22

MAUSUND FELTSTASJON 2022 - EU PROSJEKT

Vedtak:

1. Det innvilges et tilskudd til Mausund Feltstasjon på inntill 855.000 kr.
2. Dersom søknad om fullfinansiering oppnås, og tiltaket får EU godkjenning tilbakebetales 50 % av tilskuddet.
3. Tilskuddet finansieres over disposisjonsfondet, prosjekt nr. 194026 «Bekjempelse av marin forsøpling» saldo pr 30.08.21 var på kr 3.364.167,20

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte 27.01.22:

Rep. Nils Jørgen Karlsen erklærte seg inhabil som saksbehandler.

Innstilling:

1. Det innvilges et tilskudd til Mausund Feltstasjon på inntill 855.000 kr.
2. Dersom søknad om fullfinansiering oppnås, og tiltaket får EU godkjenning tilbakebetales 50 % av tilskuddet.
3. Tilskuddet finansieres over disposisjonsfondet, prosjekt nr. 194026 «Bekjempelse av marin forsøpling» saldo pr 30.08.21 var på kr 3.364.167,20

13/22

ANMODNING AV BOSETTING AV FLYKTNINGER I 2022 - FRØYA KOMMUNE

Vedtak:

1. Frøya kommune stiller seg positiv til å bosette inntill 12 flyktninger i 2022. Kommunen ønsker i hovedsak barnefamilier og ber om at bosetting skjer i andre halvår 2022.
2. Frøya kommune stiller til disposisjon tilstrekkelig med boliger for formålet, inkl. eventuell avtale med det private utleiemarked. Kommunedirektøren får fullmakt til å inngå avtaler med private om leie.
3. Dersom kommunen skal bygge selv, eller kjøpe boliger til formålet, fremmes en egen politisk sak jfr retningslinjer om kjøp og salg av kommunal eiendom.

Enstemmig.

Innstilling:

1. Frøya kommune stiller seg positiv til å bosette inntill 12 flyktninger i 2022. Kommunen ønsker i hovedsak barnefamilier og ber om at bosetting skjer i andre halvår 2022.
2. Frøya kommune stiller til disposisjon tilstrekkelig med boliger for formålet, inkl. eventuell avtale med det private utleiemarked. Kommunedirektøren får fullmakt til å inngå avtaler med private om leie.
3. Dersom kommunen skal bygge selv, eller kjøpe boliger til formålet, fremmes en egen politisk sak jfr retningslinjer om kjøp og salg av kommunal eiendom.

14/22

KJØP AV LEILIGHET TIL BOLIGSOSIALT FORMÅL I 2022

Vedtak:

1. Frøya kommune kjøper leilighet i Beinskaret 5 til kr. 2 907 740,-
2. Kjøpet finansieres fra 551545 bygging av boliger til personer med aktiv rusavhengighet, som har en saldo på 3 881 000 kr pr 31.12.21
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren få fortgang i prosjektering og bygging av boliger til boligsosiale formål. Det er svært viktig at kommunen har gode botilbud til denne gruppen innbyggere

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte 27.01.22:

Følgende forslag til nytt pkt. 3 fremmes av borgelig gruppe:

Kommunestyret ber kommunedirektøren få fortgang i prosjektering og bygging av boliger til boligsosiale formål. Det er svært viktig at kommunen har gode botilbud til denne gruppen innbyggere.

Enstemmig.

Innstilling:

1. Frøya kommune kjøper leilighet i Beinskaret 5 til kr. 2 907 740,-
2. Kjøpet finansieres fra 551545 bygging av boliger til personer med aktiv rusavhengighet, som har en saldo på 3 881 000 kr pr 31.12.21

15/22

SUPLERINGSVALG AV VARAREPRESENTANT FOR SENTERPARTIET TIL KOMMUNESTYRET

Vedtak:

Som siste varamedlem for Senterpartiet i kommunestyret, ut inneværende valgperiode, velges Andreas Krogstad.

Enstemmig.

Innstilling:

Som siste varamedlem for Senterpartiet i kommunestyret, ut inneværende valgperiode, velges Andreas Krogstad.

Vedtak:

Som leder i overskattetakstnemnda velges Olaf Reppe.

Som nytt fast medlem velges (velges fra varalista): Mona E. Skarsvåg

**Som nye varamedlem (2 stk) velges: Linda Iversen og Terje Grytvik
Disse er vara for følgende personer: Olaf Reppe og Mona E. Skarsvåg**

Som ny nestleder i overskattetakstnemnda velges: Mona Skarsvåg.

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte 27.01.22:

Følgende forslag til endring i vedtak ble fremmet av borgelig gruppe:

Leder: Olaf Reppe. Vara: Linda Iversen
Nestleder: Mona E Skarsvåg. Vara: Terje Grytvik

Innstilling:

Som leder i overskattetakstnemnda velges Olaf Reppe.

Som nytt fast medlem velges (velges fra varalista):

Som nye varamedlem (2 stk) velges:
Disse er vara for følgende personer:

Som ny nestleder i overskattetakstnemnda velges:

Kommunedirektørens orientering

Kommuneoverlege Ingrid Kristiansen:

- Covid-19 status
- Krav om helsekonsekvensutredninger, enkeltvedtak og klage på vedtak
- Spørsmål til helsekonsekvensutredning:
 - Hjemmel ihht delegasjonsreglement for behandling
 - Prinsipiell sak?

Virksomhetsleder plan, miljø, forvaltning, Kitt Julie Hansen

- Status i arbeidet YX

Næringsrådgiver Nils Jørgen Karlsen

- Uttian «næringsområde»
- KMD sitt vedtak – vedlagt som ref.sak
- Plan for flytting av masser, kostnad og tidslinje
- Kostnad flytting av masser og totalkostnad hele prosjektet

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

Uttian Næringsområde
Kommunestyret
Nils Karlsen Januar 2021

FRØYA

Kostnader 2018 – 2021 (inkl. moms)

	2018	2019	2020	2021	Total
Reguleringsplan, Rambøll m fl	543 466	1 291 390	436 475	71 250	2 342 581
Ervervsprosessen	103 591	58 265	2 088 210		2 250 066
Juridisk bistand		59 688	34 391	99 006	193 085
Interne kostnader FK, annet	79 257	196 876	94 343	3 000	373 476
Prosjektledelse			48 467		48 467
Tensio			629 969		629 969
Sum	726 314	1 606 219	3 331 855	173 256	5 837 644

FRYA

Massedeponi

- Avtalt lagring av masser inntil 10.000 m³
- Kostnad pr 150 kr pr m³ ekskl. moms
- Antatt volum mellom 5 og 7.000 m³
- Antatt totalkostnad mellom 750.000 og 1.050.000 kr
- Kan gjennomføres raskt, klar ila februar

- Sjekket med Martin Pearson
 - Hensyn til hubro – ikke når det er mørkt
 - Hensyn til andre hekkende fugler – innen april/ mai

FRYA

Øvrige kostnader

- Brudd i kontrakten
- Dialog med entreprenør
- Mottar innspill/ krav

F R Ø Y A

Kommunedirektørens orientering

- **Helsetunet**
- **Åpningsfest; 04.03.21- sett av datoen, invitasjon kommer 😊**
- **Status etter en uke i nytt hus**
 - Godt planlagt og gjennomført flytteprosess
 - Trenger tid på avdelingene til å finne nye og gode rutiner
 - Innkjøringsfase med velferdsteknologien/noe uro
 - Har ekstra bemanning en periode for å trygge brukere og finne flyten
 - Positive ansatte som ser løsninger og ikke begrensninger
 - Stor jobb med å rydde i det gamle sykehjemmet
- **Beredskap uvær, øyrekka**
 - Satelittefoner – Bogøya, Gjessingen, Sørburøy. Er i dialog med velforeninger om opplæring, vedlikehold og lading av utstyr.
 - Mulig kostnadsspørsmål, kommer i så fall en sak om dette.
- **Sak, brannskade/hendelse**
 - Politiet henlagt saken, konkludert med ingen sammenheng mellom hendelse og dødsårsak
 - Kommunen fikk ikke beskjed, skuffet over dette på vegne av alle berørte
 - Vi jobber med å lukke avvik og forhindre at dette skjer igjen

Kommunedirektørens orientering

Gavekort/julegave a 3000 kr:

- Totalt 570 ansatte har fått utdelt gavekort
- Alle faste ansatte – fra 1% til 100% stillingsforhold
- Alle vikarer med fast månedslønn, i prosjektstillinger, i lønnet permisjon, dvs foreldrepermisjon o.l
- Alle lærlinger

Ikke utdelt til:

- Ansatte som er timevikarer (vi har ca 85 stk, samt noen få i ulønnet permisjon).

Dette er ansatte som ikke har et fast arbeidsforhold til kommunen og det er en utfordring å skille mellom disse,- og helt umulig å vurdere hvem som fortjener gavekortet jfr KST sin føring i desember-møtet.

Kommunedirektørens orientering

Oppryddning vindkraftområdet:

- Hva har kommunen gjort i forhold til oppfølging?
 - Kartlagt kommunens ansvar på eget grunnlag (matrise)
 - Brann og redning har bistått i oljelekkasje-hendelsene
 - Meldt videre til NVE (dette gjør TE selv) vi sjekker at dette er gjort
 - Rydding av søppel: vært i jevnlig dialog med TE om status
 - Mottatt Vestas sin plan for opprydding, kopi av søknad til NVE
 - Mottatt kopi av svar fra NVE (27.01.22) Tillatelser er ok.

Kommunedirektørens orientering

• Ansvarsmatrise (en del av)

	NVE (tilsynsmyndighet)	Trønder Energi (TE)	Frøya kommune (FK)	Brann- og redning (FBR)	Myndighet
Forurensning	Følger opp alle varsler Fra Trønder Energi og andre Utfører tilsyn i vindparken i konsesjonsområdet, iverksetter pålegg mv	Varsler ihht til egen beredkapsplan Varsler lysverket ved utslipp Tilfalle brann- og redning og andre dft bistand Varsler NVE	Brann og redning varsler beredkapsledelsen Ansvar utenfor konsesjonsområdet Utfører tilsyn utenfor konsesjonsområdet, iverksetter pålegg mv	Får beskjed fra TE når de trenger bistand Gir beskjed til beredkapsledelsen Bistår med mannskap og utstyr	NVE Frøya kommune; utenfor konsesjonsområdet
Forsøpling	Følger opp alle varsler Fra Trønder Energi og andre Utfører tilsyn i vindparken i konsesjonsområdet, iverksetter pålegg mv	Ansvar rydde opp «alts»	Brann og redning varsler beredkapsledelsen Ansvar utenfor konsesjonsområdet Utfører tilsyn utenfor konsesjonsområdet, iverksetter pålegg mv Ansvar: støy ihht folkehelseloven	Får beskjed fra TE når de trenger bistand Gir beskjed til beredkapsledelsen	NVE Frøya kommune; utenfor konsesjonsområdet
Andre Uønskede hendelser: -Innbrudd -skadeverk -brann	Varsler og følger opp	Varsler ihht til egen beredkapsplan Tilfalle politi Tilfalle ambulanser Tilfalle brann og redning Beskjed til FK	Brann og redning varsler beredkapsledelsen	Får beskjed fra TE Gir beskjed til beredkapsledelsen	Etter hendelse Polit Brann
Varsling	Følge opp varsling fra Frøya Kommune og andre private	Varsler berørte ihht egen beredkapsplan alt etter hendelse	Henvendelse kommunen får på varsling, sendes til NVE, unntatt støy		
Besøker		Deltager i øvelse Tar initiativ ihht øvelsesplan	Deltager i øvelse Frøya kommune an også ta initiativ på selvstendig grunnlag		

Kommunedirektørens orientering

Hvilket ansvar har konsesjonær i forhold til forsøpling og lekkasjer innenfor området, selv om de ikke har overtatt drift og ansvar?

- Konsesjonær har ansvaret uansett

TE sitt ansvar, rolle, tidsperspektiv på opprydding, informasjon, oppfølging og tilsyn i og utenfor vindkraftindustriens område i Nessadalen

- Fremlegges under deres orientering
- **Hvem har myndighet for tilsyn og evt pålegg innenfor/utenfor konsesjonsområdet?**
 - Innenfor konsesjonsområdet er NVE forurensningsmyndighet (da dette er et ferdigstilt anlegg), utenfor konsesjonsområdet er det kommunen som er forurensningsmyndighet.
- **Hvilken myndighet har kommunen til å følge opp forsøpling som har blåst utenfor konsesjonsområdet? Krav/døgnmulkt.**
 - Utenfor konsesjonsområdet er kommunen forvaltningsmyndighet som vil si at vi kan pålegge opprydding og gi tvangsmulkt/døgnmulkt.

Kommunedirektørens orientering

Plan for oppfølging etter TE sin opprydding:

- Miljøsjekk i området -utenfor konsesjonsområdet.
- Konkret befaringsplan fra miljø, plan og forurensningsmyndighet/vann og avløp internt i kommunen.
- Undersøke ift drikkevann (miljørettet helsevern)
- (fått melding om at de pr. nå ikke bekymret mtp. utførte vannprøver)
- Annet som KST ønsker?

- Følge opp etter dagens møte, de spørsmål som kom frem – mot neste KST

Kommunedirektørens orientering

Litt om økonomi ved økonomisjef Roger Antonsen

- Budsjetten 2022 og økonomiplanen 2022 – 2025, er ajourført iht vedtak. Ajourført versjon av protokollen og digitalversjon (FRAMSIKT) ligger på vår hjemmeside.
- Overskattetakstnemnda
- Grieg 2021
- Evt annet rundt økonomi

- Evt spørsmål til kommunedirektøren

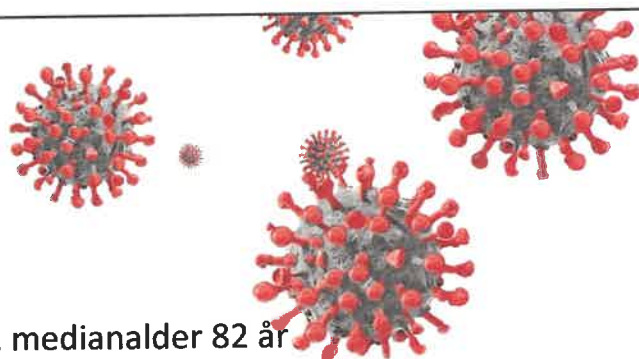
- Godt møte i fortsettelsen!

KST 27.01.22

Informasjon Covid-19

Nasjonalt

- Økning i antall tilfeller
- Økning antall innleggelser 21%
- Stabilt/lett økning antall dødsfall, medianalder 82 år (70-87 år)
- Omikron BA.1 – BA.2
- 72% 2 doser
- 46% 3 oppfriskningsdoser
- Influensa (fremdeles kun sporadiske tilfeller)

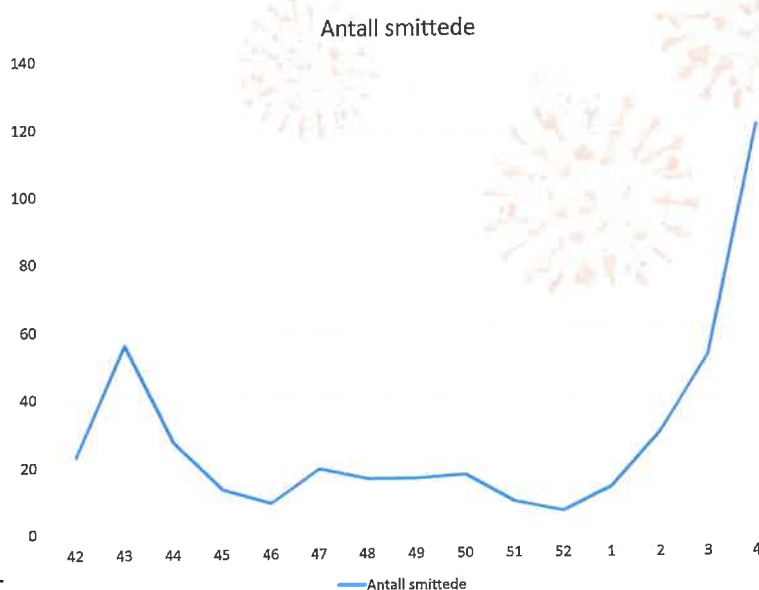

Nasjonalt

- **Høy vaksinasjonsdekning bidrar til beskyttelse mot alvorlig koronasykdom.**
- *God tilgang selvtester*
- *God informasjon omkring hva man skal gjøre ved positiv selvtest*
- *Fokus fremover: vaksinere, forberede stort sykefravær og flere pasienter*

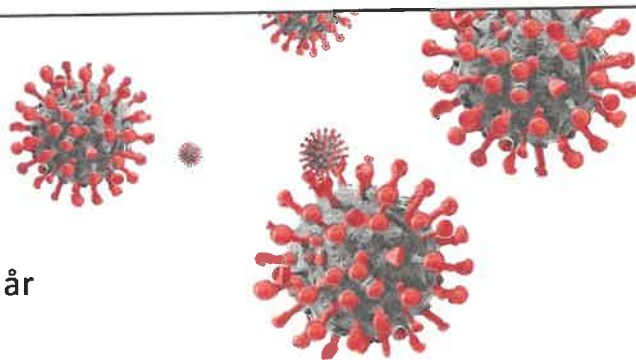
Lokalt

- Risikonivå 1
- Uke 48 16
- Uke 49 16
- Uke 50 17
- Uke 51 9
- Uke 52 6
- Uke 1 13
- Uke 2 29
- Uke 3 52
- Uke 4 118 HT

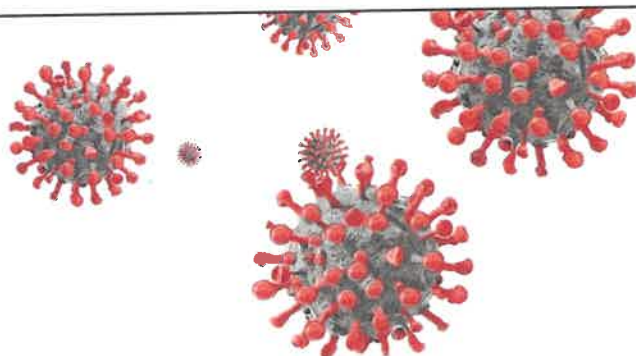
Lokalt

- Økende smitte
- Alder 18-30, økning 0-18, få > 65 år
- Lav sykdomsbyrde
- Stabile tjenester
- Grønt nivå skole/barnehage/SFO
- Daglige møter for å skaffe oversikt over personalsituasjonen
- Selvregistrering HT - PCR

Vaksinestatus

- Antall satte doser 9277 (7164)
- Dose 1: 3888 (3836)
- Dose 2: 3584 (3520)
- Dose 3: 2088 (1050)
- Andel vaksinerte (minst 1 dose) 74.7 (73.7) % hele befolkningen
- Grunnvaksinerte 68.9 (67.6) % - 3.1 % under nasjonalt tall
- Oppfriskningsdose 40.1 %
 - 65-74 år 88.6 %
 - 75-84 år 74.4 %
 - 85 + 78 %

HKU

Helsekonsekvensutredning

Lovgrunnlag

- Folkehelselovens § 11. *Helsekonsekvensutredning*
- Kommunen kan pålegge den som planlegger eller driver virksomhet, eller den ansvarlige for forhold ved en eiendom, for egen regning å utrede mulige helsemessige konsekvenser av tiltaket eller forholdet. Slik utredning kan bare kreves dersom ulempene ved å foreta utredningen står i rimelig forhold til de helsemessige hensyn som tilsier at forholdet utredes.
- Klageinstansen har ved behandling av klagesaker tilsvarende rett til å kreve helsekonsekvensutredning.

- Forarbeidene til folkehelseloven sier at «*beslutning om å ikke fatte vedtak i saker der kommunen har fått konkret henvendelse vil også kunne være enkeltvedtak som kan påklages*» (Prop. 90 L s. 214, merknad til § 9).
- Kommunen initierte likevel på henstilling fra Statsforvalter et enkeltvedtak.

Delegasjonsreglement

Samfunnsmedisin

Delegering fra kommunestyret til samfunnsmedisiner/kommuneoverlege

Kommunestyret delegerer til kommuneoverlegen den myndighet som følger av forskrift om etablering av tvungen psykisk helsevern mv. Av 15.12.06- lov om psykisk helsevern

Den myndighet og de gjøremål som etter ulike forskrifter om miljørettet helsevern er lagt til kommunen, delegeres til kommuneoverlegen i den utstrekning lov og forskrifter gir adgang til dette.

Kommuneoverlegen fattet hastevedtak etter smittevernloven § 4.1 i inntil en uke.

Folkehelseloven

Tittel: Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven) **Departement:** Helse- og omsorgsdepartementet **Vedtatt:** 24.06.2011 **Ikrafttredelse:** 01.01.2012 **Sist endret:** 01.06.2021 [Les hos Lovdata](#)

§ 11 Helsekonsekvensutredning

Kommunestyret → Kommunedirektør → Kommunalsjef helse og mestring → Samfunnsmedisiner

Når er HKU hensiktsmessig

- Konesjon 2013
- Ingen HKU før anlegget før konsesjon gitt
- Behandling MTA 2018

Krav om helsekonsekvensutredning Frøya vindpark

- Mail 070421 anmodning om helsekonsekvensutredning
- Besvart per mail
- Kravstiller sender klage til Statsforvalter om avslag
- 170621 Brev fra Statsforvalter: bes om at klage behandles formelt
- 090721 Foreløpig svar kravstiller
- 130921 Svar – helsekonsekvensutredning
- 201221 Etterlysning på vedtak/svar HKU
- 060121 Klager på opprettholdelse av vedtak
- 110121 Klage avslås og oversendes Statsforvalter

Innhold i klage

1. Helsekonsekvenser fra støy
2. Helsekonsekvenser fra skyggekast
3. Helsekonsekvenser fra lysforurensing
4. Helsekonsekvenser for sorg og tap av nærområder for tur/friluftsliv og rekreasjonsområder.
5. Stress og søvnløshet knyttet til hendelser før utbygging
6. Drikkevann
7. Synergieffekter av samtlige ovennevnte eksponeringer

8. Hendelser knyttet til vindkraftverket (ødeleggelse vindturbin/oljelekkasje)

Grunnlag for avslag – momenter vurdert

- Manglende forskning/kunnskap på gjeldende område og mulige helsekonsekvenser av vindkraftverk
- Nåværende helsefaglig forskning på området
- Sjekkliste for påvirkningsfaktorer ved vurdering av HKU
- Beskrivelse av helseplager hos innbyggere fra kravstiller gjennom kravbrev samt tillegg per mail 110821.
- Kost/nytte av HKU i et helhetlig perspektiv på flere plan (innbygger, kommune, samfunn).
- Tidligere vurderinger og svar knyttet til henvendelser om bl.a. drikkevannskilde og gjeldende utbygging.

Kilder

- Helsedirektoratet (2017). Helsekonsekvensutredning [nettdokument]. Oslo: Helsedirektoratet (sist faglig oppdatert 31. januar 2017, lest 12. september 2021). Tilgjengelig fra <https://www.helsedirektoratet.no/tema/folkehelsearbeid-i-kommunen/helsekonsekvensutredning>
- <https://www.who.int/heli/impacts/hiabrief/en/>
- <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/miljoettet-helsevern/Milj%C3%B8rettet%20helsevern%20%E2%80%93%20Veileder.pdf>
- www.fhi.no
- https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/kommunens-tilsyn-med-miljoettet-helsevern/Kommunens%20tilsyn%20med%20milj%C3%B8rettet%20helsevern.%20Regelverk,%20metodikk%20og%20saksbehandling%20%E2%80%93%20Veileder.pdf/_attachment/inline/6f10e8c8-d59b-4c3e-94ab-c42d5fce89dd:37a90b9c8c974f92de94824c6896e2fb87ee8283/Kommunens%20tilsyn%20med%20milj%C3%B8rettet%20helsevern.%20Regelverk,%20metodikk%20og%20saksbehandling%20%E2%80%93%20Veileder.pdf
- www.lovdatab.no
- **Faglige innspill fra Geir Sverre Braut ad HKU, seniorrådgiver ved Stavanger universitetssykehus og professor ved Høgskulen på Vestlandet. Tidligere fylkeslege og assisterende direktør i Statens helsetilsyn.**

Vurdering

- Lite relevant/validert helsefaglig forskning på området
- Kunnskap støy – ikke direkte knyttet til vindturbiner
- HKU ikke tilstrekkelig for de plager som oppleves og som ønskes svar på – forskning som allerede foreligger/mangler
- Føre-var-prinsippet – viktig og vesentlig
- Oversikt folkehelse

Oversikt folkehelse

- Kommunen er enig i at den samlede belastningen for befolkningen vil kunne synliggjøres gjennom en slik HKU, noe som i seg selv kan være grunnlag for en HKU. Imidlertid står man da igjen ovenfor følgende momenter til vurdering:
 - Når man undersøker noe skal man ha en plan med hva man gjør med resultatene – hva skal være styrende for hvilke tiltak som evt. skal iverksettes?
 - Lokale normer/støygrenser – på hvilket kunnskapsgrunnlag?
- *Det er dette spenningsfeltet kommuner med vindkraft står i – utilstrekkelig kunnskapsgrunnlag på helsevirkningen av vindkraft gjør at det er utfordrende å vurdere hvilke normer/grenser man skal forholde seg til så lenge utbygger har fått en konsesjon fra nasjonalt hold med tilhørende forventninger. Gjeldende kunnskapsgrunnlag er ikke utfyllende/godt nok for å gi føringer på aktuelle tiltak i etterkant.*
- Nivå på oversikt folkehelse vil ikke svare ut det kravstiller etterspør

I klage på avslag drøftes hvorfor fremtidig forskningsprosjekt kan brukes som begrunnelse for å avslå kravet om HKU?

- *Det er riktig at dette er et prosjekt som så langt kommunen har kjennskap til, ikke er vedtatt. Det foreligger likevel incentiver for at slik forskning er påkrevd: <https://www.menon.no/wp-content/uploads/2020-87-Lokale-virkninger-av-vindkraft.pdf>, og det er dette Frøya kommune ønsker å bidra til/sette fokus på blir igangsatt gjennom det kommunale vedtaket fra kommunestyret 240621.*
- Kommunen imøteser at dette løftes på et høyere forvaltningsplan
- Allerede utførte HKU på andre vindkraftverk viser også til at det trenges mer kunnskap og forskning på området.

Konklusjon

- Frøya kommune vurderer fremdeles at en HKU, **etter** igangsettelse av vindkraftverket, ikke vil kunne forsvares jfr. forholdsmessighet og kost-nytte - så lenge nasjonal/global kunnskap og retningslinjer for støy og akustikk, helse og forurensning knyttet til vindkraft, er på dagens nivå.
- Behovet for validert kunnskap på dette området er høyst nødvendig og aktualiseres i Menons rapport fra 8/2020

Drøfting i FSK

- HKU som grunnlag for videre kunnskap?
- Dialog med Statsforvalter – hvis pålagt HKU, bruke denne i en større sammenheng
- Hvordan møte de som har plager/har ønsket HKU?
- Hvordan sette det på politisk agenda nasjonalt?

Helse- og omsorgskomiteens medlemmer

(se liste bakerst)

Manglende utredning og kunnskap om helsekonsekvenser av vindkraft

Folkehelse i Motvind er et utvalg av fagpersoner på forskjellige områder av betydning for folkehelse. Vi har blitt etablert på bakgrunn av negative konsekvenser for folks helse i områder der vindturbiner er montert og tatt i bruk, basert på mange enkelthistorier og de bekymringer som har oppstått. Vi har forsøkt å bistå enkeltpersoner, nabolag, foreninger og kommuner som åpenbart er påført plager, som ikke eierne av vindturbinene erkjenner er deres ansvar. Vi kan trygt fastslå at helsemessige konsekvenser av vindkraftanleggene i Norge ikke er blitt utredet helsefaglig forsvarlig, eller blitt tilstrekkelig vektlagt i de konsesjoner som er gitt.

Vi anser at disse manglende helsekonsekvensutredningene utgjør et stort, underkjent folkehelseproblem. Folkehelse i Motvind har derfor i lengre tid forsøkt å få i stand møte med helsemyndighetene for å realitetsorientere dem om de manglene vi kan påvise i Olje- og energidepartementet (OED) og NVEs saksbehandling i vindkraftsaker. Vi har gitt høringsinnspill til Helsedirektoratet til revisjonen av veileder for utredningsforskriften på folkehelseområdet, og påpekt problemet med at kravene i utredningsforskriften ikke har blitt fulgt av NVE/OED. Vi har imidlertid ikke blitt tatt imot til møte hos Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) eller Helsedirektoratet, til tross for at det er levert faglig velbegrunnede argumenter for behov for tiltak.

Vi påkaller derfor et utvalg stortingsrepresentanters oppmerksomhet, i håp om at dere kan medvirke til at HOD vil møte oss, og få forståelse for omfanget av de negative konsekvenser for folkehelsa. NVEs manglende krav til helsekonsekvensutredning av vindkraftanlegg overstyrer det lovverk vi har på helseområdet. Uansett om det skulle være grunner for å bygge landbaserte vindkraftanlegg, aksepterer vi ikke at dette skal skje på bekostning av folkehelsa uten at helsemyndighetene reagerer.

Om ikke HOD følger opp dette temaet på eget initiativ, håper vi at vi i samarbeid med folkehelsebevisste stortingsrepresentanter kan utfordre regjeringen til å utarbeide en bredt anlagt offentlig utredning (NOU), som kan svare ut det meste av de uavklarte helse- og forvaltningsmessige problemene knyttet til eksisterende og framtidige vindkraftanlegg. Dere vet bedre enn oss om dette best kan gjøres i form av spørsmål i spørretimen, som representantforslag, eller som en høring eller behandling i helse- og omsorgskomiteen eller energi- og miljøkomiteen (eller begge).

Vi ber om tilbakemelding på om du/ditt parti kan bidra til at vi får gjort noe med de uavklarte forholdene vi presenterer nedenfor. Disse utgjør et sammendrag av våre bekymringer for folkehelsa. Vi stiller gjerne til et forberedende møte på Stortinget for å utdype de problemstillinger vi nevner og for å diskutere videre framgangsmåte.

- Støy er viktig, men kun én av mange faktorer som påvirker helsa til de berørte ved vindkraftanlegg, og NVE har konsekvent unnlatt å se på den samlede (additive) virkningen.
- Nyere støyforskning dokumenterer klarere sammenhengen mellom støyeksponering og økt risiko for hjertekarsykdom, ved at støyen enten gir forstyrret nattesøvn eller irritasjon (annoyance) som øker nivået av stresshormoner (kortisol, adrenalin) – og ofte begge deler.

- Nyere støyforskning dokumenterer også økt risiko for hjertekarsykdom når den som eksponeres for støy eksponeres for andre miljøeksponeringer i tillegg, og støyplagethet gir høyere forekomst av depresjon og angst i befolkningen.
- Det blir også fastslått at de som er støyplaget ikke utvikler toleranse som gjør at de tåler støyen bedre på sikt når de «er blitt vant med den». Snarere tvert om, det foreligger en «priming», som gjør at de eksponerte blir mer hypersensitive etter hvert.
- Vi kjenner ikke noen nedre grense for når skyggekast og lysforurensning fra høyintensive lysblink ikke gir negative helseeffekter, men vi observerer at mange rapporterer plager av dette i mye lengre avstander fra vindturbinene enn de avstander NVE opererer med.
- Langsiktige helseeffekter som følge av miljøskadelige utslipp er ikke kartlagt. Det gjelder bl.a. hydraulikkolje og bisfenol-A fra vindturbinene, som spres på grunnen og har potensiale til å forurense drikkevann.
- Ansvarsforholdene ved havari eller skade på vindturbinene er svært uklare pga intrikate eierkonstellasjoner og driftsavtaler. Det gis ikke innsyn i hvilke beredskapsplaner som foreligger og hvem som skal dekke kostnadene når forurensende ulykker inntreffer.
- Arealtapet for nærområder tilgjengelig for friluftsliv og fysisk aktivitet er enormt ved anleggelse av vindkraftverk. Områder stenges av pga fare for iskast fra turbinvingene, og muligheten for å utøve dette viktige folkehelseiltaket som det å gå tur er, reduseres og påfører mange «øko-sorg» over tapte naturområder.
- Miljødirektoratets retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021) sier at tilgang til stille områder er viktig for å redusere støyplage og forebygge helsekonsekvens. Støyplagete personer i hus og fritidseiendom i vindkraftverkens nærområde mister også verdien av de tidligere «sammenhengende nærfriluftsområder og bymark utenfor by/tettsted» som stille rekreasjonsområder, fordi grenseverdiene for stille områder etter T-1442/2021 overskrides her.
- Kart (støysonekart) og terreng (virkelig støy) stemmer ikke overens. Langt flere er plaget av støy fra vindturbiner i Norge enn det beregningene skulle tilsi. Dette skyldes bl.a. topografien i Norge med vindturbiner plassert langt høyere i terrenget enn i Danmark, Nederland o.l. hvor grunnlaget for støyberegningene er utarbeidet. I tillegg gir større forekomst av islagt og frossen mark og bart fjell i Norge større spredning fra en lydkilde enn det beregnete.
- Vi har mange rapporter fra naboer til vindkraftverk at anleggseiere i stedet for å redusere utbredelsen av vindkraftanleggene for å få større avstand til utsatte hus som ikke blir ekspropriert, betaler en kompensasjon til huseier for å akseptere at de blir utsatt for mer støy enn det akseptable og må fraskrive seg klagemuligheter for all tid. Vi forstår ikke at helsemyndighetene lar NVE godkjenne en slik praksis.
- T-1442/2021 er en retningslinje, og den er ikke rettslig bindende, kun veiledende. Ved planlegging av ny støyende virksomhet, gis det anbefalte støygrenser. For vindturbiner er anbefalt grenseverdi 45 dB L_{den} - en verdi som ikke er blitt justert på lang tid, selv om nyere støyforskning tilsier langt lavere grenseverdier for å redusere helserisiko.

- NVE tolker den anbefalte grenseverdien for vindturbiner som at det ikke forekommer helseplager dersom denne grenseverdien er overholdt, noe som er direkte feil.
- Grenseverdien 45 dB L_{den} er veiledende, og er ment som en indikator for hvilket nivå støyen kan ligge på dersom det er støyen som er eneste eksponering, og kun de mest sensible sier at de plages av dette. Ved flere samtidige, negative eksponeringer, som vi kan dokumentere ved vindturbiner, må støygrensen langt lavere for å få antall plagete tilstrekkelig lavt.
- Lokal støymyndighet i kommunene kan ut fra en helsefaglig vurdering og lokale forhold gjøre lavere grenseverdier juridisk bindende gjennom planbestemmelser, men det mener NVE/OED kan overstyres dersom det er i strid med de grenseverdier de har fastsatt i konsesjoner de har gitt. En stor mangel ved NVEs konsesjoner er at de ikke oppfyller utredningsinstruksen eller krav i EU-direktivet (SEA-direktivet) om å innhente helsefaglige vurderinger som grunnlag for å fastsette en grenseverdi som skulle beskytte mot helseplager.
- Veiledende støygrense for vindturbiner måles i dB L_{den} . Dette er en gjennomsnittsberegning av støyen over døgnet og år som passer svært dårlig for anlegg som i store deler av driftstiden står stille. Det betyr at de har uakseptabelt høyt støynivå i perioder de er i drift.
- I motsetning til støy fra transportmidler, hvor det som regel er færre støyepisoder om natta, gir vindturbiner uforminsket støy hele natta gjennom når de er i drift, med mindre det blir fastsatt maksimalstøynivåer for nattperioden. Søvnforstyrrelser er blant de hyppigste rapporterte helseplagene fra naboer til vindkraftverk, maksverdier for natt må fastsettes!
- T-1442/2021 tar kun hensyn til «vanlig» støy, mens det er økende bevissthet rundt infralyd og såkalt amplitudemodulert støy fra vindturbinene som et helseproblem. Infralyd eller lavfrekvente lydølger forplanter seg lett gjennom vegger, tak og støyskjermer, og spres over et mye større område. Foreløpig mangler forskning som kan si noe sikrere om helseeffektene av disse faktorene, og derfor vil vi hevde at en ut fra en «føre var»-holdning på helseområdet, må håndtere disse faktorene som reelle helserisikoer.
- Avbøtende tiltak som støyisolering og etablering av soverom på «stille side» av hus i nærheten av vindturbiner treffer dårligere enn skjerming mot en vei eller jernbane pga at det er så høyt og spredt plasserte støykilder, og infralyd fra vindturbiner som allikevel trenger gjennom. I tillegg er det i mange landlige områder så plagsomt med høyintensive lyskilder på vindturbinene med forstyrrende lysblink over hele landskapet at det også er vanskelig å sovne uten å blende av hele soveromsvinduet.
- Et gjentakende problem når vi påpeker mulige sammenhenger mellom spesifikke eksponeringer og helseproblem, er at det mangler gode forskningsdata basert på norske forhold. Stortinget kan ikke beslutte videre utbygging i stor skala uten å sørge for at Folkehelseinstituttet og frie forskningsinstitusjoner får midler til forskning og føringer på å fange opp problemstillinger hvor kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt.
- Når vi først nevner behov for forskning, så gjelder det også effekter på dyrehelse i områder med landbasert vindkraft, og ikke minst effekter av havvindprosjekter som er i ferd med å bli

etablert. Indirekte er selvfølgelig også negative effekter på dyreliv og fauna både til vanns og til lands av stor betydning for folkehelse.

Med hilsen

Folkehelse i Motvind

Ørn Terje Foss,
Spesialist i arbeidsmedisin, DPH
(sign.)

Siri Fjeseth,
Faglærer/off.godkj. sykepleier
(sign.)

Raine Olaf Ørsnes,
Selvstendig næringsdrivende
(sign.)

Steven Crozier,
Spesialist i allmennmedisin
(sign.)

Jørgen Åkre,
Spesialist i barnesykdommer
(sign.)

Solfrid Glørstad Sandvik
Sykepleier
(sign.)

Sonja Bjørknes,
Yrkeshygieniker
(sign.)

Jannicke Modell Røhmen
Skogingeniør
(sign.)

Marit Brevik,
Veterinær,
Internasjonalt sertifisert
veterinærkiropraktor
(sign.)

Svar på denne henvendelsen kan sendes til Marit@motvind.org

Helse- og omsorgskomiteens medlemmer:

Leder	Trøen, Tone Wilhelmsen	H
Første nestleder	Myrseth, Cecilie	A
Andre nestleder	Hoksrud, Bård	FrP
Medlem	Aydar, Seher	R
Medlem	Bollestad, Olaug Vervik	KrF
Medlem	Brufnot, Sandra	H
Medlem	Bøe, Erlend Svardal	H
Medlem	Hussein, Marian	SV
Medlem	Klungland, Lisa Marie Ness	Sp
Medlem	Madland, Tove Elise	A
Medlem	Myrvold, Hans Inge (Møter fast for Toppe, Kjersti)	Sp
Medlem	Ojala, Irene	PF
Medlem	Røed, Even A.	A
Medlem	Vasvik, Truls	A
Medlem	Wold, Morten	FrP